

Door Henk Jongsma, hoofdauteur Op niveau tweede fase eerste editie

Wat doe je?

Opdracht 1 Overzicht

Onderwerp	Alinea ('s)
gebeurtenis in de trein	1, 2, 11, 12
achtergrondinformatie	3 t/m 10
eigen mening	13

Opdracht 2 Betekenis

Dit zijn voorbeeldomschrijvingen; jouw uitwerkingen hoeven niet letterlijk dezelfde te zijn.

Alinea	Woord / Uitdrukking	Omschrijving
1	intensief gebruiker	iemand die vaak met de trein reist
	agressie	bedreiging of aanraking met geweld
	emotionele impact	de gevolgen voor het gevoel van iemand
2	reflex	onbewuste, automatische reactie
3	sociale veiligheid	veiligheid voor de hele omgeving, voor alle mensen in een bepaald gebied
	een gevoelige bodem	een groep mensen die er juist heel erg mee bezig was
4	intensief beraad	diepgaand overleg
	infrastructuur	verbindingen (wegen, enzovoort) en voorzieningen (water, gas, enzovoort)
	risicotrajecten	delen van een verbinding waar vaak iets aan de hand is
	participatiesamenleving	een samenleving waarin de leden niet alleen afhankelijk zijn van instellingen en instanties, maar waaraan ze ook zelf een bijdrage leveren
	exclusief domein	een onderdeel dat uitsluitend is voorbehouden aan ...
5	fenomeen	verschijnsel
	publieke functie	een baan in dienst van de overheid
	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen: alle regelingen voor ziekte, werkloosheid, enzovoort
	profiel	eigenschappen, kenmerken
	normoverschrijdend gedrag	overtredingen van (ongeschreven) wetten en regels
6	zinloos geweld	geweld waarvoor geen directe oorzaak is aan te wijzen
	verongelijkheid	het gevoel dat je onrecht is aangedaan
	barrière	hindernis
	zelfcontrole	de mogelijkheid eigen grenzen te stellen en te handhaven
	repressie	onderdrukking of beperking van de vrijheid
	normatieve programma's	acties om mensen weer bewust te maken van gedragsregels
	ideologische verhalen	regels vanuit een levensbeschouwing
7	sociale blunder	een fout die je volgens de omstanders niet mag maken
8	publieke sector	instanties die er zijn ten dienste van de hele samenleving
	drang tot sociale erkenning	zoeken naar respect van de anderen
	positieve gemoedstoestand	een algeheel gevoel van welbevinden
	morele waarden	regels over wat wel en niet kan
9	capabele omstanders	omstanders die tot iets in staat zijn
11	intuïtief doorbreken	zonder echt nadenken ingrijpen

13	cordon	een beschermende kring
	protocol	lijst afspraken
	interventie	ingreep
	emotioneel zelfbehoud	om tevreden over jezelf te kunnen zijn
	verbaal	in woorden

Opdracht 3 Herschrijven

Dit zijn voorbeeldomschrijvingen; jouw uitwerkingen hoeven niet letterlijk dezelfde te zijn.

Alinea	Citaat	Herschrijving
4	In de huidige participatiesamenleving is veiligheid niet langer een exclusief domein van de overheid.	Zoals we tegenwoordig samenleven, moet iedereen meedoen. Dus zorgt niet alleen de regering voor voldoende veiligheid.
5	Het normoverschrijdende gedrag van deze groepen blijkt samen te hangen met hun onvermogen in de gewone maatschappij een plaats te veroveren of erkenning te krijgen.	Mensen die de regels en wetten (grof) overtreden, doen dat omdat ze vinden dat ze in de samenleving geen plaats hebben en niet gewaardeerd worden.
5	Ze vertonen normoverschrijdend gedrag, in een emotionele reactie op onaangename gebeurtenissen.	Zonder goed na te denken gaan ze de regels overtreden, als ze iets onaangenaams hebben meegemaakt.
6	Als deze cultuur van alledaags blind geweld ook naar een gebrek aan aandacht en erkenning verwijst, dan moeten we iets daarvan zien terug te winnen. Niet door meer repressie, niet door grootscheepse normatieve programma's of nieuwe ideologische verhalen, maar door een consequente, rechtvaardige en betrokken aanspreking van burgers die eerst en vooral gewoon mensen willen zijn.	Als dat zinloze geweld wordt veroorzaakt doordat de daders te weinig aandacht en erkenning krijgen in het gewone leven, dan moeten we die mensen dus in hun waarde laten en met hen in gesprek gaan. Dat helpt meer dan straffen en opvoedende acties.
8	Gelet op het belang van een goed functionerende publieke sector is het nuttig om te kijken hoe omstanders kunnen bijdragen aan een veiligere publieke sector.	Mensen die in dienst van de overheid voor ons allemaal werken, moeten hun werk kunnen doen. Daarom is het van belang om te kijken hoe wij als omstanders daarbij kunnen helpen.

Opdracht 4 t/m 7

-